

צילום: אילנה גרשון

ד"ר שרה ברסלרמן: הבן מנסה לגונן על האם מפני הכלה ולהפך, אבל בסופו חוסף משתיהן. אם הוא בוחר להישאר נאמן טוטלית למשפחת המוצא, עבור להיווצר קרע שיכול ללוות את בני הזוג למשך שנים"

שלהן להכין שיעורים לבר, ליוו אותם על כל צעד ושעל, וקשה להן לתפוס את עצמן נפרדות מהבן. הן רואות בבת הווג של הבן מישהי מאימת, וזה עשוי לשחק להיען, בעיקר אם בנוסף האמהות הללו הן גם תחרותיות ושטלניות."

עוד ממצא של ד"ר ברסלרמן הוא הקשר למוצא הערתי: "היחסים בין כלה לחמות הם הרבה יותר טובים כשהן ממוצא מרוחני. בקרב עדות המזרח, מעמדה של אמו של הגבר הוא גבוה מאוד. בתברות מסורתיות ובעיקר בחברות דתיות, האישה צריכה לתת כבוד לאמא של בעלה כדי לא להפריע לו ללמוד.

"בנוסף, היחסים של הכלה עם אמה הם ביחס הפוך ליחסים שלה עם החמות, כלומר – אם יש לך קשר טוב עם אמא שלך, תהיה לך בעיה עם חמותך. את לא תהיי זקוקה לעזרתה, וחמותות תקנא."

"חנתנה זה אירוע מכונן בחייה של משפחה", מסכם עמית, "והרבה זוגות זוכרים לרעה את מעורבות ההורים שלא תמכו בחנתנה, וההורים נוטרים טינה על כך שבקשותיהם נדחו. לכן צריך לזכור שהחנתנה נמשכת בסך הכול ערב אחד, ואחריה בני הווג פותחים בחיים חדשים, שכראי להתחיל ברגל ימין".

raziben@maariv.co.il

במישור הרחב מזכירה ד"ר ברסלרמן את התיאוריה הפסיכוסוציולוגית המציגה את הבעיה בהברל בין נשים וגברים בתברה הפטריארכלית, לפיה האמהות מסופקות יותר כשהבת מתחתנת: "במשפחות ערביות, למשל, הכלה באה למשפחת הבעל כורה וחלשה, אין לה גב, ואם המשפחה שולטת על כולם. במשפחה מערבית, הבחירה אילו יחסים לנהל עם המשפחה המורחבת – היא של בני הווג."

"אומנם החתונה היא בעיקר של החתן והכלה, אבל לא רק שלהם", אומרת זפרני. "הורי הווג הצעיר מזמינים את חבריהם, מקורביהם, עמיתים לעבודה, כך שהחנתנה נתפסת כסוג של כריטיס ביקור. גם להורים יש צורך לקבוע דברים וכתוצאה מכך יש המון חילוקי דעות. המצב מהמיר כשהחמות והכלה מגיעות מעולמות שונים, וכל נקודת מחלוקת נתפסת כעלבון אישי."

הבית אשרת, מנהלת פרום אתר "מתחתנים", מספרת: "זכור לי מקרה של חמות שהומינה רקרנית בטן לחתונה, וזה לא מוצא חן בעיני הכלה. החמות אמרה שאם היא מבטלת את הרקדנית, היא לא מגיעה לחתונה. במקרה אחר, החמות התעקשה על טקס חינה, בניגוד לדעתה של הכלה, דבר שגרם לפיצוץ בינה לבין הבן שלה. הכלה אמרה – אם החמות רוצה לקבל כלבה, היא תקבל כלבה, והכריחה את בעלה לעתיד להתקשר לבטל את החינה."

תנו נכוד

"הרי מבחינת האמא, הבן שלה לא אשם, אלא הכלה, היא הקלפטע", אומרת ד"ר ברסלרמן. "האמהות רואות את הבן כתינוק שנשבה בידי הכלה. חסר אוניס. במחקר חלוץ שערכתי מטעם אוניברסיטת חיפה ב'93, מצאתי ש-75 אחוז מהכלות דיווחו על בעיות עם החמות, אך בקרב החמות, רק 25 אחוז מהן אמרו שיש להן בעיה עם הכלות."

גם אשרת מעדיה על תלונות חוזרות ונשנות של כלות שמקטרות על משבר החמות: "אחת לשלושה ימים יש שרשרת שהתחיל מתלונה של כלה על החמות, עם משפט הרגל: 'את החתונה שלי, שלא תתערבי'. הן תמיד כותבות שכן הווג מבין אותן."

"מבחינת הכלה, המצוקה היא לא יותר קלה", אומר עמית. "היא בטח לא רוצה לריב עם החמות ולא מרגישה חופשייה לידה כמו עם אמה. בעיקרון, האישה אמורה להבין ולקבל שגם לבעלה יש צרכים של קשר, לכבד ולהעריך ולתת מקום לאמו של בעלה. צריך להסתכל לטווח הארוך."

"יש פה אובדן ואבל על מערכת יחסים שהשתנתה, המון רגשות של כעס שאינם פוסחים על אף אחת", אומרת ד"ר ברסלרמן. "גם נשים אינטליגנטיות חשות שמשוה נקטע עם נישואי הבן. לעומת זאת, מצאתי מכנה משותף אצל אמהות לבנים יחידים. הן טענו ש'הבן היה החבר הכי טוב שלי, ועכשיו הכלה גנבה לנו את שיוות הנפש'. עמית מבהיר: "מרובר באמהות שבאופן כללי יש להן קושי בפרידה. אלה נשים שלא נתנו לבנים

לו יותר להיפרד מאמו."

ואיך אפשר בלי סוגיית החמות? כלה המפורסמת? התיאוריה הפסיכולוגית-משפחתית מתקשרת למחקר הראשון שערכה ב'54' הפסיכולוגית אולין רובאל, שעבדה כשרדנית רדיו ושאלה את המאיינים איזה בן משפחה הם רואים כבעייתי ביותר. 75 אחוז סימנו את החמות כבעייתית, ואחר כך את האחות הגדולה של הבעל. מתלונות אלו יצרה רובאל את "סינדרום החמות", המאופיין בעיקר על ידי התערבות, רכישנות וביקורתיות מצד החמות.

"כמו שבגיל ההתבגרות המשימה היא ליצור עצמאות, ובגיל 20 ליצור זהות מקצועית, בשלב זה המשימה של ווג צעיר היא ליצור גבולות משפחתיים ולפעמים זה בא על חשבון היחסים עם משפחת המוצא, מכינה ד"ר ברסלרמן. "מכיוון שהאישה היא האחראית על הקשרים המשפחתיים, היא זו שאומרת מתי ואצל מי מתארחים, וכאן מתחילה הבעייתיות עם אם החתן."

כן תעברו את יום החתונה בשלום

1. עבודה עצמית:

שאלו את עצמכם עד כמה רגשותיכם חשובים ואיפה אפשר לבוא לקראת הצד השני ולהתחשב בצרכיו. נסו לראות את עצמכם כחלק ממערכת ולא כמרכזה, מה שיכול לעזור לכם להיכנס לפורפורציות.

2. מיקוד הרצונות:

החליטו על מה אתם לא מוכנים להתפשר, הבינו מה בדיוק אתם רוצים, והסבירו זאת בשיחה נעימה. קחו בחשבון שתהיה התנגדות, וזה בסדר, כל עוד ערוצי התקשורת פתוחים וכולם מרגישים שקולם נשמע.

3. מודל אפריי:

אירוע, פרשנות, רגש, תגובה; לכל אירוע יש יותר מפרשנות אחת, שכן כל אחד מאיתנו רואה את הדברים מנקודת מבטו. אם החמות לעתיד החליטה לא להתערב ולא להעיק כדי לא להלחץ, יכולה הכלה לפרש זאת כהתנגדות סמויה לחתונה, או כולוול וחוסר אכפתיות, ולהפך – הבעת עניין עלולה להיתפס כחרידה גסה לפריטיות. לכן חשוב תמיד לברר את כוונותיו של הצד השני ולפתור אי הכנות בצורה נקודתית.

4. הגדרה מחדש של התפקיד החורי:

הבן פונה לבניית הקן שלו, ומה שחשוב כאן זה שיצליח בווגיות שלו ולא צבע המפות. התפקיד החורי משתנה עם החתונה, וההורים של שני הצדדים צריכים להבין שיש להתרחק מעט כדי לאפשר לווג הצעיר זמן הסתגלות.

הטיפים באריכות ענת זפרני